

Factsheet Nu Niet Zwanger regio Utrecht 2020 - Q1 2026

Nu Niet Zwanger (NNZ), uitgevoerd door GGDrU, ondersteunt en traint hulpverleners om met cliënten in gesprek te gaan over kinderwens, seksualiteit en anticonceptie. Zo kunnen cliënten in kwetsbare situaties een bewuste en geïnformeerde keuze maken en kan een onbedoelde zwangerschap voorkomen worden. Het zelfbeschikkingsrecht en de keuzevrijheid staan hierbij voorop. Door regionale beschikbaarheid in alle 26 Utrechtse gemeenten (vanaf 2023) wordt de impact van het programma enorm vergroot en alle inwoners (in kwetsbare situatie) hebben de dezelfde ondersteuning bij regio op kinderwens. Dit sluit aan bij de ontwikkeling dat NNZ als structurele basisfunctionaliteit is verankerd in het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord.

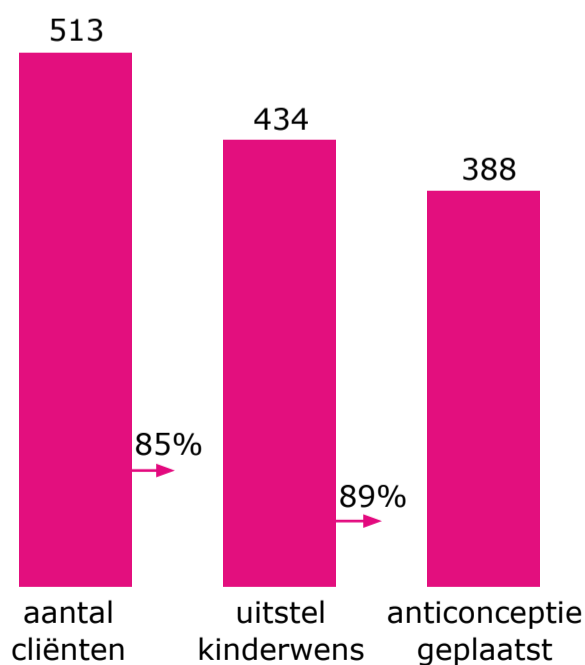
Netwerk

- Bij 136 organisaties (met diverse afdelingen/locaties) zijn 479 professionals getraind. 27 professionals worden nog getraind.
- Meer dan 1/3 van de aangesloten organisaties werkt subregionaal of regionaal.
- Elke gemeente heeft meerdere professionals die het kinderwensgesprek voeren.
- Met 60 huisartsen/1e lijns verloskundigen én met de vier ziekenhuizen zijn samenwerkingsafspraken gemaakt.
- Het Nu Niet Zwanger-team ondersteunt professionals d.m.v. incompany-trainingen, multidisciplinaire intervisie, advisering t.a.v. casuïstiek, evaluaties en themabijeenkomsten.

"Wij hebben beperkt tijd om deze doelgroep uitgebreid te spreken en begeleiden, Nu Niet Zwanger heeft dit wél. Dat is een grote meerwaarde!"

Keuzes cliënt

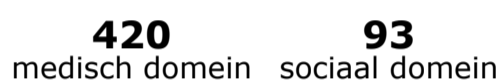
Aantal cliënten

Geslacht cliënten

Aangemeld door:

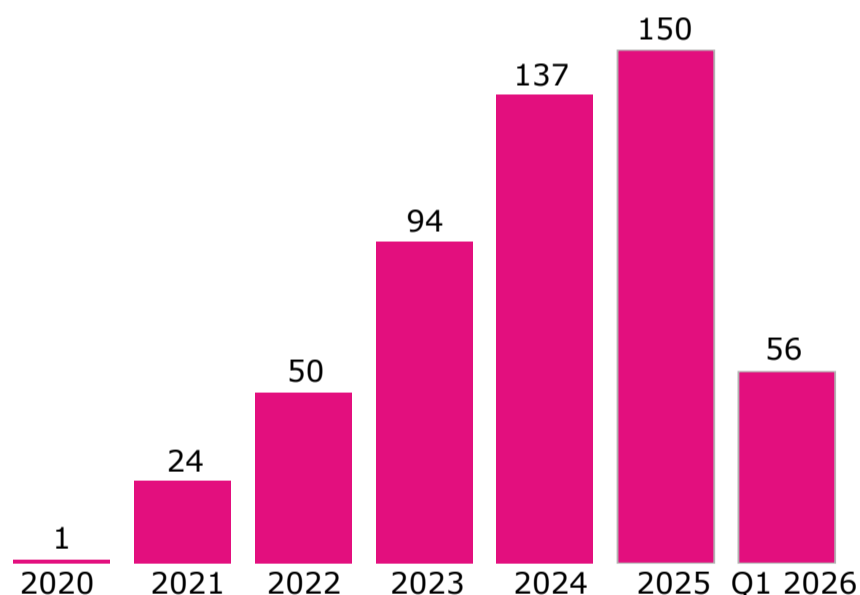

2 transgender **3** onbekend

Gemiddelde leeftijd cliënten
30 jaar variërend van
13 tot 50 jaar.

Aanmeldingen bij NNZ-team¹

Aantal per jaar

Redenen voor aanmelding

- 1. Financiële ondersteuning
- 2. Overname van gesprekken
- 3. Follow-up
- 4. Inzet nodig medisch domein

¹ Insteek van NNZ is 'regulier waar regulier kan'. Reguliere casuïstiek wordt niet geteld, dit is vanaf 2023 vanuit het ministerie van VWS ook geen eis meer. Casuïstiek opgepakt binnen het getrainde netwerk wordt niet geteld, tijdsintensieve inzet, financiën is opgeschaald naar het NNZ-team.

Baten in welzijn en kostenbesparing

Baten in welzijn

- Voorkomen: mogelijke uithuisplaatsing.
- Verergering problematiek op gebied van: financiën/ psychisch welbevinden/verslaving/woonproblematiek.
- Focus op huidige gezin.
- Continuëren loopbaantraject/re-integratie.
- Meer kinderen een Kansrijke Start.

"Regie nemen op kinderwens zorgt ook voor regie op andere leefgebieden. Dat is een mooie bijvangst bij het voeren van kinderwensgesprekken!"

Vermeden kosten

Naast het leed wat voorkomen wordt door een vrijere keuze, betekent het voorkomen van een onbedoelde en ongewenste zwangerschap in een kwetsbare situatie ook iets voor zorg- en ondersteuningskosten. Een onbedoelde en ongewenste zwangerschap in een kwetsbare situatie kost circa € 25.000² tijdens de zwangerschap en in het eerste jaar na de geboorte.

Het totaal aantal cliënten bij wie anticonceptie is geplaatst (**388**), heeft daarmee geleid tot circa **€ 9.700.000** aan vermeden kosten. Dit inzicht is slechts beperkt tot casuïstiek die is opgeschaald naar het NNZ-team. Het daadwerkelijke bedrag is nog hoger wanneer casuïstiek opgepakt in het reguliere werkveld meegeteld zou worden.¹

"Jij luistert tenminste naar wat ik zeg, in plaats van voor mij te beslissen wat ik moet doen."

"Door NNZ weet ik nu hoe ik de pil moet gebruiken."

"Ben zo blij dat het niet meer elke maand Russische roulette is: zwanger of niet."

"Je bent de eerste die mij deze informatie geeft, terwijl ik al drie jaar in Nederland ben."

"Ik wilde een keuze maken NNZ heeft me daarbij geholpen."

"Ik wil jullie super bedanken dat jullie deze ingreep voor mij mogelijk gemaakt hebben."

(na financiering sterilisatie)

Vragen of informatie?

Algemeen e-mailadres: nnz@ggdru.nl

Lisanne van der Kramer, programmamanager NNZ regio Utrecht:

lvanderkramer@ggdru.nl

Inhoudelijk coördinatoren NNZ per gemeente:

Regiokaart team Nu Niet Zwanger

Ilona Steenkamer, onderzoeker publieke gezondheid GGD regio

Utrecht: isteenkamer@ggdru.nl

"Wij zijn blij met de resultaten! Steeds meer professionals voeren het kinderwensgesprek, zo worden onbedoelde zwangerschappen voorkomen. Geweldig dat Nu Niet Zwanger door de hele regio wordt uitgevoerd en een structurele basisvoorziening is voor alle inwoners!"

² Vermeden kosten bestaan uit interventies, zie pagina 26 van de Maatschappelijke Kosten en Baten Analyse. Op pagina 28 is een doorrekening gemaakt voor verschillende cases.

Casusbeschrijving

Vanuit Nu Niet Zwanger delen we graag een ervaringsverhaal dat laat zien hoe ons werk eruitziet wanneer iemand niet vanzelfsprekend toegang heeft tot zorg.

In november 2024 worden we benaderd over Kaia*, een 28-jarige vrouw zonder vaste woonplek. Op dit moment verblijft ze op een boot en inschrijving bij een huisarts blijkt lastig. Daardoor is toegang tot anticonceptiezorg voor haar niet vanzelfsprekend. Omdat ze geen kinderwens heeft, maar wel seksueel actief is, is dit wel zeer wenselijk.

Via ons netwerk vinden we gelukkig dezelfde dag een huisarts die haar de volgende dag een prikpil kan toedienen; de financiële afhandeling regelen we achteraf met huisarts en apotheek. Na drie maanden blijkt het lastig om opnieuw contact met haar te krijgen, mede door het wegvallen van haar vaste contactpersoon vanuit de daklozenzorg. Uiteindelijk reageert Kaia via WhatsApp wanneer zij weer toegang heeft tot wifi. Inmiddels verblijft zij buiten onze regio, maar we vinden een oplossing via een perifeer ziekenhuis voor voortzetting van de prikpil.

Tijdens een bezoek aan Kaia en haar partner bespreken we hun eventuele kinderwens en passende anticonceptie.

Kaia heeft een complexe achtergrond met meerdere pleeggezinnen en kiest bewust voor een zelfstandig en mobiel bestaan. Zij woont op een klein jacht met haar trouwe hond en weet via sociale media wat spullen te regelen voor de inrichting. Haar relatie is waardevol voor haar, maar is niet altijd stabiel door PTSS van haar vriend.

Na een openhartig gesprek en uitgebreide voorlichting kiest Kaia voor een hormoonstaafje, dat drie jaar werkzaam is en geen afhankelijkheid van afspraken vraagt. We zorgen voor plaatsing na afloop van de prikpil. Drie maanden later geeft zij aan tevreden te zijn en zich minder zorgen te maken.

In de winter houden we contact. Kaia verblijft onder sobere omstandigheden op haar boot. Met een dieselmacheltje haalt ze net de 14 graden. Een aanvraag voor bijzondere bijstand voor verwarming loopt vast doordat haar situatie onjuist als 'gezinssituatie' wordt beoordeeld, met als gevolg dat haar uitkering wordt stopgezet. Hoewel bemiddeling hierin niet onze rol is, proberen we haar vanuit de opgebouwde vertrouwensrelatie te motiveren tot verdere hulpverlening, gericht op stabielere wonen en participatie op de arbeidsmarkt.

Op mijn vraag of ze eigenlijk vóór ons contact ooit te maken heeft gehad met een onbedoelde zwangerschap antwoordt zij: Nee, nog niet gelukkig. Wel goed op tijd voorkomen door jullie hulp: zonder vaste verblijfplaats en zelfs op afstand geholpen. Ik ben er mega blij mee, want anders had het misschien wel zo afgelopen omdat ik natuurlijk soms de prik een maand uitstelde.

Deze reactie doet ons wederom beseffen wat de waarde is van dit werk. Hoe uitdagend het soms ook is om mensen te bereiken en in beweging te krijgen. Het onderstreept de impact van toegankelijke, flexibele zorg, juist voor mensen in kwetsbare en moeilijk bereikbare situaties.

*naam gefingeerd

